

Česká ekonomika v závěru roku 2018 příjemně překvapila

Podle předběžného odhadu **vzrostl hrubý domácí produkt ve 4. čtvrtletí 2018 meziročně o 2,9 %**, což ve srovnání s 3. čtvrtletím bylo o 0,5 p. b. více. Proti předchozímu kvartálu hrubý domácí produkt ve 4. čtvrtletí vzrostl o 1 % a dosáhl nejvyššího tempa za posledních šest čtvrtletí. **Za celý rok 2018 se výkonnost ekonomiky zvýšila o 3 %**. Proti 4,4 % dosaženým v roce 2017 jde však o značné zpomalení, způsobené jak nedostatkem pracovních a výrobních kapacit, tak rostoucími nejistotami vnějšího prostředí.

V krátkém komentáři ČSÚ uvádí, že **růst byl tažen zejména zahraniční poptávkou**. To svědčí o dobré výkonnosti tuzemských exportérů, protože vnější podmínky se zhoršily. Ekonomika EU ve 4. čtvrtletí v průměru zpomalila na meziročních 1,5 % (ze 1,8 % ve 3. čtvrtletí) a německá dokonce na 0,6 % (proti 1,2 % ve 3. čtvrtletí).

Podle ČSÚ k růstu **významně přispěla i domácí poptávka po investičním zboží**. Předpokládáme, že rychlou dynamiku si udržely zejména investice do staveb, díky spolufinancování z evropských fondů. Zároveň růst soukromých investic byl pravděpodobně stimulován napjatostí ve výrobních kapacitách a snahou firem obstát v konkurenci.

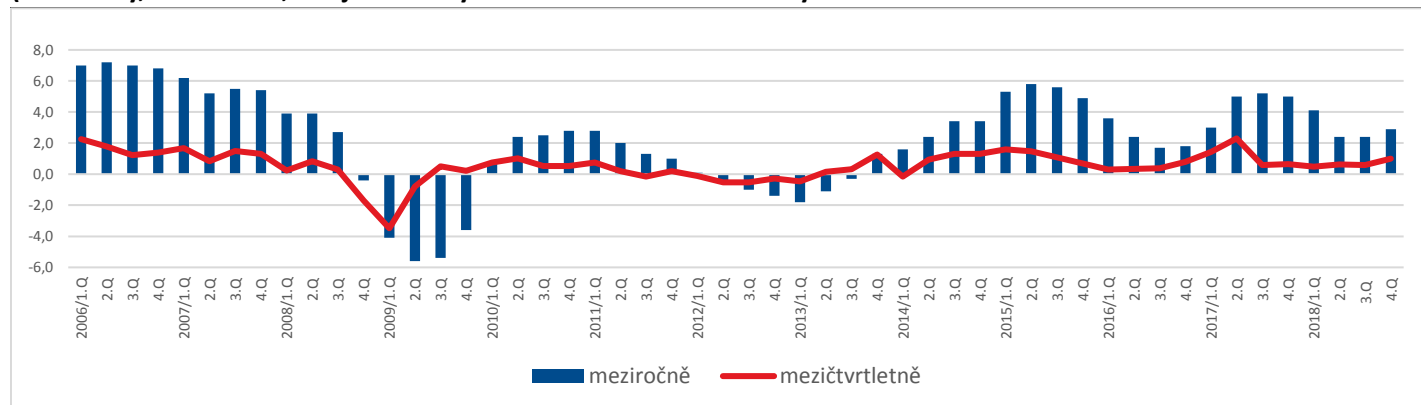
Zároveň očekáváme, že svou **podpůrnou roli sehrála i spotřeba**, přičemž její růst spojujeme s vyšší zaměstnaností a mzdami, stejně jako s optimistickou náladou spotřebitelů. Podle statistiky vnitřního obchodu tržby maloobchodu očištěné o kalendářní vlivy ve 4. čtvrtletí vzrostly reálně meziročně o 4,8 %, což svědčí o stabilním vývoji spotřeby.

V letošním roce by česká ekonomika měla pokračovat v solidním růstu. S ohledem na její kapacitní možnosti a pravděpodobný dopad ochabujícího globálního vývoje, lze předpokládat další zvolnění tempa ke 2,5 %. Toto očekávání potvrzují jak současné ekonomické predikce, které procházejí revizemi směrem dolů, tak i aktuální průzkumy mezi nákupními manažery.

Zdroj: MPO, ČSÚ

Hrubý domácí produkt

(stálé ceny, změna v %, údaje očištěny o sezónní a kalendářní vlivy)

Zdroj: ČSÚ

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	4. Q 2018	2,9	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	12/2018	-1,4
Inflace (y/y, %)	1/2019	2,5	Stavební produkce (y/y, % ze s.c.)	12/2018	3,9
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	12/2018	2,2	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	12/2018	4,3
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	3. Q 2018	8,5 / 6,0	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b.c.)	12/2018	2,0/2,8

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, únor 2019

** přeshraniční pojetí

Z DOMOVA

Sezónní vlivy zvýšily lednovou nezaměstnanost

Podíl nezaměstnaných osob (publikovaný MPSV) se v lednu zvýšil na 3,3 % z prosincových 3,1 %. I přes meziměsíční nárůst jde o nejnižší lednovou hodnotu od roku 1997, loni v lednu činil podíl nezaměstnaných 3,9 %. Podle regionů měla nejnižší nezaměstnanost Praha, kde podíl lidí bez práce činil 2 %, naopak nejvyšší zůstala v Moravskoslezském kraji s 4,9 %, z toho na Karvinsku se 7,1 %. Nárůst nezaměstnanosti na přelomu roku je sezónní záležitostí, protože na úřady práce se hlásí lidé, kterým skončily brigády, nebo byli propuštěni po organizačních změnách ve firmách. MPSV očekává, že s rozběhem sezónních prací míra nezaměstnanosti opět klesne a situace na pracovním trhu bude nadále stabilní.

Zdroj: MPSV

Lednová inflace stoupla na 2,5 %

Meziroční růst spotřebitelských cen v lednu zrychlil na 2,5 % z prosincových 2 %, meziměsíčně se spotřebitelské ceny zvýšily o 1 %. Tak silný růst nebyl očekáván, Česká národní banka počítala ve své prognóze se setrváním inflace na dvouprocentní cílové hodnotě. Hlavním důvodem rychlejšího zdražování je lednový skok v cenách energií a bydlení. Nájemné bylo proti loňskému lednu letos dražší o 3,8 %, vodné a stočné o 2,6 %, elektřina o 8,2 % a teplo a teplá voda o 3,8 %. Dlouho nevídaný cenový nárůst nastal také v poloze ostatní zboží a služby, která zahrnuje například služby osobní péče, finanční služby, správní a administrativní poplatky. Centrální banka je přitom nyní v situaci, kdy proti růstu cen nad dvouprocentní inflační cíl výrazně zasahovat nebude, zejména s ohledem na zhoršující se zahraniční ekonomickou situaci, která nezbytně ovlivní i vývoj domácí ekonomiky. Inflační tlaky by měly zmírnit ve druhé polovině roku a cenový růst by se tak měl zpomalit.

Zdroj: ČTK, ČNB

Platební bilance skončila loni přebytkem

Běžný účet platební bilance skončil za loňský rok podle předběžných údajů ČNB v přebytku 38,2 mld. Kč, což je zhruba o 16 mld. horší výsledek než o rok dříve. Důvodem meziročně nižšího salda byl především odliv výnosů do zahraničí, a to nejen investičních v podobě dividend podniků pod zahraniční kontrolou a úroků ze státních dluhopisů, ale i mezd vyplácených zahraničním pracovníkům v ČR. Je to jeden z efektů vysoké zaměstnanosti cizinců v tuzemských firmách. Přebytku bylo dosaženo již pátým rokem v řadě, loni se o něj zasloužila slabší koruna i lepší bilance zahraničního obchodu.

Pramen: ČNB, Patria Finance

Průměrná cena bytů v Praze znovu stoupla

Podle poradenské společnosti Deloitte průměrná nabídková cena volných nových bytů v Praze na konci loňského roku meziročně vzrostla o 10,6 % na 106,1 tis. Kč za metr čtvereční. Tempo růstu je podobné jako před rokem, kdy byty meziročně zdražily o 12,4 %. Počet volných dostupných bytů v nabídce developerů na konci roku meziročně vzrostl více než o třetinu na 6114. Prodejní ceny byly zhruba o 5 tis. nižší. Důvodem je, že nejdříve se prodávají nejlevnější byty, zatímco dražší zůstávají v nabídce delší dobu. Pražský developerský trh v průběhu posledních let výrazně ovlivňují projekty rekonstrukcí činžovních domů. Zatímco průměrná nabídková cena volného bytu v novostavbě byla na konci loňského roku 98,5 tis. korun za metr čtvereční, u bytů v rekonstruovaném domě dosahovala 133 tis. korun.

Zdroj: ČTK

České banky snižují počty manažerských pozic

Český finanční byznys přechází na tzv. agilní, tedy decentralizované řízení, které si ve velkých tuzemských bankách žádá stále méně klasických manažerských pozic. Agilní způsob řízení představuje pro finanční domy cestu, jak si udržet krok s rychle rostoucí konkurencí bankovních služeb nabízených technologickými start-upy. Nový model méně sází na formální organizační struktury a podporuje průběžně vznikající týmy podle momentálních potřeb byznysu. Desítky manažerských postů ruší Česká spořitelna a Komerční banka, zatímco k agilnímu řízení se z velké trojky podle vlastního vyjádření nehlásí ČSOB. Podle personalistů bude výměn na středních a vyšších manažerských postech přibývat spolu s tím, jak nové trendy ve finančnictví mění požadavky na způsob vedení. Týkat se to má především vlivu digitalizace a automatizace, které do bankovního byznysu promlouvají ještě více než v ostatních odvětvích ekonomiky.

Zdroj: E15

ZE ZAHRANIČÍ

Ifo: Světové hospodářské klima je nejhorší za sedm let

Světové hospodářské klima se v letošním 1. čtvrtletí opět zhoršilo, a to už čtvrtý kvartál v řadě. Podle německého ekonomického institutu Ifo klesl index světového klimatu na minus 13,1 bodu z předchozích -2,2 bodu. Je na tom nyní nejhůře za posledních více než sedm let, i když analytici na něj nahlížejí stále mírně pozitivně. Obzvláště silné zhoršení hospodářského klimatu vykázaly rozvinuté ekonomiky, v čele se Spojenými státy. Tam je horší jak hodnocení současné situace, tak

hodnocení očekávání. Zřetelné zhoršení hlásí také Blízký východ a severní Afrika, rovněž v případě Evropské unie experti svá hodnocení revidovali výrazně směrem dolů. Naopak v rozvíjejících se zemích zůstalo ekonomické klima beze změn, když v předchozích dvou kvartálech pokaždé výrazně kleslo. Celosvětový hrubý domácí produkt by se letos podle lednové prognózy Mezinárodního měnového fondu měl zvýšit o 3,5 % a příští rok přidat 3,6 %. Ještě loni v říjnu MMF uváděl pro oba roky růst o 3,7 %, tedy stejný jako loni.

Zdroj: Patria Finance

Hospodářství eurozóny loni rostlo o 1,8 %

Ekonomika eurozóny v posledních třech měsících roku 2018 podle rychlého odhadu Eurostatu vzrostla mezičtvrtletně o 0,2 %, což bylo stejné tempo jako ve 3. čtvrtletí, a zároveň nejnižší od 2. čtvrtletí roku 2014. Německá ekonomika ve 4. čtvrtletí stagnovala a Itálie se poprvé od počátku roku 2013 dostala do recese. V meziročním srovnání se růst výkonnosti eurozóny zpomalil ve 4. čtvrtletí na 1,2 %, proti 1,6 % ve 3. čtvrtletí a za celý loňský rok na 1,8 % z předloňských 2,4 %. V celé Evropské unii hospodářský růst ve 4. čtvrtletí mírně zvolnil na 0,2 % z 0,3 % ve třetím kvartálu. Za celý loňský rok pak zpomalil na 1,9 % z předloňských 2,4 %.

Zdroj: Eurostat

Přebytek Německa v obchodu s USA se snížil

Obchodní přebytek Německa se Spojenými státy, který je zdrojem napětí mezi oběma zeměmi, loni klesl asi o 1 mld. na 49 mld. eur. Na celkovém přebytku zahraničního obchodu Německa, který činí 228 mld. eur, se tak USA podílejí asi pětinou. Vývoz z Německa do USA se podle předběžných dat spolkového statistického úřadu zvýšil o 1,5 % na 113,5 mld. eur. Spojené státy zůstávají největším odběratelem německého zboží před Francií a Čínou. Důvodem je, že loni se loni zvýšil zhruba o 4 % na 64,6 mld. eur. Největším obchodním partnerem Německa loni zůstala Čína, obě země si vyměnily zboží v hodnotě asi 200 mld. eur.

Zdroj: ČTK

Ruská ekonomika zvolní tempo

Podle ruského ministerstva hospodářství tempo růstu ruské ekonomiky letos zpomalí na 1,3 %, ze šestiletého maxima 2,3 % dosaženého v loňském roce. Loňský silný růst podle ministerstva podpořily jednorázové faktory, takže není udržitelný. K oživení v roce 2018 přispěla tvorba zásob před plánovaným zvýšením daně z přidané hodnoty i výrazný růst objemu spotřebitelských úvěrů. Podle ekonomů chybí ruské ekonomice motory udržitelného růstu, jako jsou vyšší investice, nízké využití kapacit či rostoucí příjmy domácností.

Zdroj: ČTK

Airbus končí s výrobou superjumbo

Evropská společnost Airbus ohlásila konec výroby letounu A380 superjumbo. Největší stroj pro osobní přepravu na světě přestane vyrábět kvůli nezájmu zákazníků. Letadlo mělo konkurovat legendárnímu boeingu 747, aerolinky ale dávají přednost menším modelům. Poslední ránu plánům s letounem super jumbo zasadila společnost Emirates snížením objednávky na letadla A380 na 123 z původně zamýšlených 162 strojů. Podle nové dohody s Airbusem objedná 70 menších modelů A350 a A330neo. První let stroje A380 se uskutečnil v dubnu 2005 a první let s cestujícími následoval v září 2006. Společnost Airbus uvedla, že poslední letoun A380 bude dodán v roce 2021. Jejím rozhodnutí může ovlivnit 3000 až 3500 pracovních míst. Firma Airbus rovněž oznámila, že v loňském roce zvýšila čistý zisk o 29 % na 3,1 mld. eur. Zdroj: E15

Nizozemsko láka firmy z Británie

Nizozemská vláda jedná s 250 firmami o přestěhování z Británie do Nizozemska kvůli brexitu. Nizozemské ministerstvo hospodářství uvedlo, že loni se podařilo do Nizozemska přilákat z Británie 42 firem nebo jejich poboček, což obnášelo 1923 pracovních míst. Zpráva zmiňuje jako příklady japonskou investiční banku Norinchukin, mediální společnost TVT Media, nebo poskytovatele finančních služeb Market Axess a Azimo. Zdroj: E15

Medaile pro olympiádu budou vyrobeny ze starých telefonů

Zpětný odběr staré a nefunkční elektroniky, takzvaného elektroodpadu, patří mezi jednu z častých forem recyklování, která hraje velkou roli v minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. Organizační komise letní olympiády v Tokiu, která proběhne

v roce 2020, plánuje, že medaile pro vítěze všech olympijských disciplín vyrobí výhradně z elektronického odpadu, zejména pak z mobilních telefonů, digitálních kamer, herních konzolí a počítačů. Japonci na této vizi usilovně pracují již od začátku roku 2017, kdy ve spolupráci s tamními úřady a firmami začali starou elektroniku sbírat. Podle oficiálních informací již komise prostřednictvím celkem 1 600 sběrných míst na japonských městských úřadech zajistila přes 47 tis. tun vyřazené elektroniky a do obchodů největšího mobilního operátora NTT DOCOMO zase Japonci jen do loňského října přinesli přes 5 milionů starých telefonů. Podoby jednotlivých medailí budou oficiálně představeny během letošního léta. Zdroj: Czechcrunch

Evropský průmysl klesá, zejména automobilový

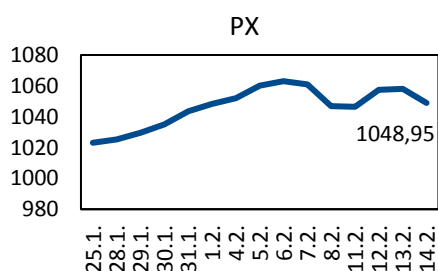
Eurostat zveřejnil data o průmyslové produkci za měsíc prosinec a tím zkompletoval údaje za 4. čtvrtletí i za celý rok 2018. **V prosinci vykázala EU i eurozóna meziroční pokles** (kalendářně očištěné údaje), a to o 2,7 %, respektive o 4,2 %. V Německu, které je pro českou ekonomiku nejdůležitějším partnerem, průmyslová produkce klesla o 3,9 %. Pokud se podíváme na **data za 4. čtvrtletí**, která mají vyšší vypovídací hodnotu, tak **produkce klesla** v EU o 1,1 %, v eurozóně o 1,9 % a v Německu o 2,7 %.

Za celý rok 2018 se pak výsledky ještě udržely v kladných hodnotách: EU 1,3 %, eurozóna 1,1 % a Německo 1 %. Nicméně tatáž čísla byla ve všech případech pro rok 2017 přibližně 2 p. b. vyšší, jinými slovy, zpomalování evropské/německé ekonomiky je jednoznačné a není zanedbatelné. Vedle Německa mírně meziročně rostla průmyslová výroba i v dalších velkých ekonomikách, ve Spojeném království a Itálii o 0,8 % a ve Francii o 0,6 %. Nejvyšší růst pak vykázala Litva a Slovinsko, naopak největší pokles Malta.

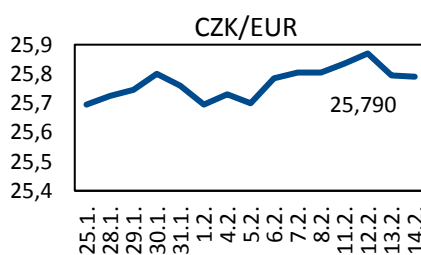
Neméně důležitou informací je vývoj v automobilovém sektoru. Bohužel, tady jsou zprávy ještě méně příznivé. **V EU automobilový průmysl ve 4. čtvrtletí 2018 meziročně klesl** o 4,9 %, v eurozóně o 6,4 % a v Německu o 6,5 %. Vzhledem k tomu, že řada českých firem dodává do evropských/německých automobilek své výrobky, dá se předpokládat, že se tento pokles projeví ve většině českých průmyslových odvětvích, jež jsou v pozici dodavatelů vůči automobilkám.

Nepříznivý vývoj průmyslu byl ovlivněn několika faktory, které se začaly projevovat v průběhu minulého roku. Jde zejména o slábnoucí globální poptávku, nejistoty kolem brexitu a v automobilovém průmyslu o problém přizpůsobení se novým emisním normám.

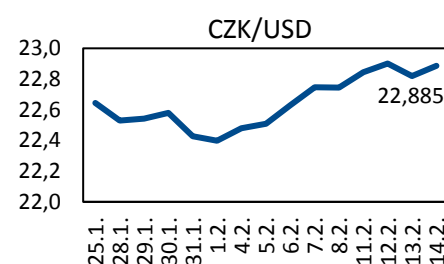
Zdroj: Eurostat, MPO

Vývoj indexu PX

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 18. do 22. února 2019

PONDĚLÍ	ČSÚ: <i>indexy cen vývozu a dovozu – prosinec 2018</i>
ÚTERÝ	Eurostat: <i>Production in construction – December 2018</i>
STŘEDA	
ČTVRTEK	
PÁTEK	Eurostat: <i>Inflation (HICP) –January 2019</i>

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.

